

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SORANERBLADET

NR. 6 JUNI 1965 50. ÅRGANG

Månedsskrift
for Soransk
Samfund

Det er en kendsgerning, at Christiani & Nielsen er et af de danske firmaer, hvor mulighederne er størst for at komme til at deltage i spændende opgaver over hele jordkloden, f. eks. ved følgende igangværende arbejder:

Motorvejstunneler i Belgien, Danmark, Holland og Norge.

Havneanlæg i Brasilien, England, Libyen, Sydafrika, Thailand og Tyskland.

Flodregulering og dæmninger i Pakistan og Venezuela og...

ikke at forglemme Lillebæltsbroen i Danmark.

**Gør hele
verden
til Deres
arbejds-
område**

Har De lyst til at være med til at arbejde i et stort firma, hvor den enkelte kan få lov til at udvikle alle sine skabende evner gennem interessante opgaver, vil vi gerne hilse på Dem. Ring venligst på tlf. (01) 14 12 33, lokal 83 og aftal et møde på et af vore kontorer.

CHRISTIANI & NIELSEN

BD — forkortelsen for **BRØDRENE DAHL A/S** — har en god klang i de mange kredse, der har tilknytning til rør-, sanitets- og centralvarmebranchen, der i dag hedder, VVS-branchen.

BD har igennem snart 100 år været førende grossistfirma i ovennævnte og beslægtede brancher, og selskabets stadige vækst med nu 19 afdelinger i Danmark, Norge og Sverige, er opnået ved godt samarbejde

med arkitekter, rådgivende og udøvende ingeniører, sanitets-, gas- og vandmestre, entreprenører, maskinmestre etc., såvel inden for bolig- og industribyggeri som ved leverancer til offentlige institutioner, skibsværfter m. m. m.

BD påtager sig ikke installationer, kun leverancer; adskillige danske og udenlandske kvalitetsprodukter er lanceret af **BD** som ene- eller hovedforhandler.

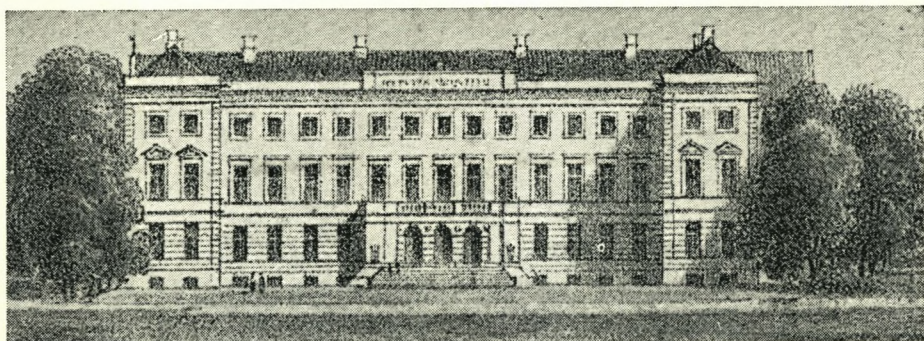
BD kan altid bruge medarbejdere, der vil og kan tage fat på de mange opgaver af forretningsmæssig karakter, som et handelsselskab i stadig vækst uvægerligt byder på, hvad enten det bliver i hovedforretningen i København eller i en af filialerne i Århus, Kolding, Odense eller Nykøbing F.

BD vil derfor også gerne høre fra dimittender fra Sorø, der er interesseret i at bruge og udvikle deres viden i vort en-gros-handelsselskab.

BRØDRENE DAHL A/S

BD's adresse i København er Vesterbrogade 1, V — lige ved Rådhuspladsen og Tivoli.

BD's telefonnummer er (01 13) CE 65 85, — spørg efter personalechefen.

Academia Sorana

efter gammelt stik

SORANER-BLÅDET

JUNI 1965

50. ÅRGANG

NUMMER 6

Soranere som officerer i fremmed krigstjeneste

Brigadegeneral Edvard Emil Langberg.

Edvard Emil Langberg, der først havde været elev i Borgerdydskolen, indtrådte som elev på Sorø Akademi den 25/9 1822, og han afgik fra Akademiet i juli 1828 med studentereksamen.

Hans liv og virke blev så absolut anderledes end først planlagt af borgerlige og snusfornuftige forældre.

Edward Emil Langberg er født i København den 18. maj 1810, som søn af dispacheur, justitsråd Knud Engelbreth Langberg og hustru Birgitte Maria, f. Jacobsen.

Efter studentereksamen begyndte han at studere jura ved universitetet i København og indtrådte samtidig i Kongens Liv-Corps, det daværende studentkorps, men det fremgår af hans ef-

terladte papirer, og der findes mange, at han lige fra denne tid havde eventyrblod i årerne, og han opnåede at blive en af de mest eventyrlige skikkelser blandt alle de danske frilandser, der i forrige århundredes første halvdel søgte ud i den store verden.

Emil havde en ældre broder, Ludvig, i Mexico, denne havde ført en omskiftelig tilværelse i det urolige land, men i trediverne havde han arbejdet sig godt frem og var blevet direktør for et Akademi i Durango.

Ludvig opmuntrede den yngre broder til at søge lykken i Mexico, og Emil opgav i 1834 sin jura og sit skyttekorps for at komme til at føre en mere spændende tilværelse som mexicansk officer, og over New Orleans, hvor han

landede 26/12 1834, rejste han til Mexico.

Broderen Ludvig traf han aldrig, idet han var blevet myrdet af en røverbande lige inden Emils ankomst.

Langberg, der var meget musikalsk, havde først tænkt sig at dyrke sine musikalske evner, men det blev helt anderledes.

Den 26. januar 1835 ankom han til Metamoros, hvor han først erfarede, at Ludvig var død.

I Metamoros kom Langberg gennem en introduktionsskrivelse i forbindelse med en holstensk købmand ved navn Fugemann, der dengang var en af de rigeste og mest ansete mænd i landet; Fugemann syntes godt om den elegante og kultiverede dansker med det charmerende væsen og lovede at skaffe ham en stilling som ingeniør, som man forstår grundet på Langbergs gode kundskaber; det fik han også, men nogen tid efter fik byens kommandant at høre, at Langberg forstod sig på landopmåling, og han anmodede ham som der

står »om at forfatte en ny plan over Metamoros«, som dengang var en by på omtrent 12.000 indbyggere; dette lykkedes så godt, at en af landets prominente politikere, en slægtning til general St. Anna, skaffede ham en stilling som adjutant hos denne mand, om hvem Langberg forøvrigt siger »vistnok faae Mænd gives der, som overgaae ham i Snildhed og Klogskab, men sandt er det, og hvad Ære angaar, har hverken han eller hans for en Skilling dansk«.

Langberg var en sproglig begavelse, han lærte sig hurtigt arméens og navnlig rytteriets reglementer, og nu lå vejen åben for ham; i 1836 blev han second-ritmester ved et rytterregiment i Mexico City, 14/5 1837 chef for et cadet-compagnie, 30/3 1839 premier-ritmester, og således kunne jeg nævne om ansættelser og forfremmelser til oberstløjtnant, oberst og stillinger som regimentschef og stabschef, og endelig 19/2 1856 blev han brigadegeneral i rytteriet.

Langberg fik i årenes løb betroet en række særlige hverv, bl.a. som adjutant hos overgeneralen og en tid hos præsidenten.

Af hans breve, og der findes mange, bl. a. til »min elskede Søster Hanne«, fremgår det, at han følte sig som republikaner, han forblev dog loyal overfor de mange skiftende regeringer, også kejserdømmet under kejser Maximilian, der bekræftede hans generalsudnævnelse og 5/10 1865 udnævnte ham til militærgouvernør over provinsen Sonora i N-V. Mexico.

I dette urolige land faldt det i hans lod at deltage i en række revolutionære kampe og grænseepisoder mod stater-

ne, og han var ikke nogen stor beundrer af »disse Yankees med plumpe og raae Manerer«.

Den 19/4 1855 blev han gift med senorita Elizabeth Séraphine Trepagnier, med hvem han levede et meget lykkeligt ægteskab, han nævner hende i hvert fald i mange af sine breve til slægt og venner i Danmark.

I et brev skrevet to år efter brylluppet skriver han om hende »du kan ei see en mere fiin og delikat Dame end din Tante. Hun har en Foed og en Haand, som vilde giøre Furore i Paris«.

Den 3. oktober 1866 dræbtes general Langberg i en træfning i nærheden af les Lianos de Guadeloupe i distriktet Ures, hvor han loyalt kæmpede for kejseren mod republikens forsvarere, og han undgik således at overgive sig til den grusomme og hårde oprørgsgeneral Martinez; hustruen døde først i 1878.

General Langbergs muntre og lette sind kommer til udtryk i et af hans mange breve til »Miin uforglemmelige Søster«, hvor han skriver:

»for mig Hesten, Landet, Strabadser, Campagne og da quando en quando, et godt Bord, en god Bouteille Viin og et behageligt Selskab med le beau sexe à côte«.

Det faldt i en dansk officers lod at bringe meddelelsen om hans død til slægtninge i Danmark, nemlig den senere kommandør og lodsolderland In-golf Bardenfleth, der i 1866 forrettede tjeneste ombord i det franske orlogsskib »la Victoire«, der det nævnte år i en fransk eskadre under contre-admiral Mazères krydsede langs det urolige lands kyster. C. F. Schiöppffe.

Otto Mackeprang:

To taler ved skovturen den 19. maj 1965

I.

For formanden ved frokosten.

Gammel kærlighed ruster ikke. Forjættende er det i en tid, hvor alle i vor ufredelige verden ruster, at støde på noget, der ikke gør det. Kærligheden her er den, vi føler for vor gamle skole og egnen deromkring, en kærlighed, der har fået ny næring ved skovrider Bruuns kyndige og inciterende førerskab gennem skovdistriktet.

Skovrideren går i os, som var han en af vore egne. Det er ved denne lejlighed en glæde for mig — med en omskrivning af et bibelord — at kunne konstatere, at der kan komme noget godt fra Herlufsholm. Og skovrideren vil sikkert forstå, hvor stærkt disse linier af Harald Herdal taler til hver og en af os:

»Beständig er det denne egn
jag mindes
som alle egnes egn, som om
der ikke
en egn så yndig andre steder
findes.
Det var som om et evigt solskin
hvilte
ned over denne plet imellem
skove,
det var som egnen altid lå og
smilte.«

En tak skal rettes til bestyrelsen, der har undfanget ideen til udflugten her og draget omsorg for, at den realiseres så godt. I har tændt en taknemmelighedsbrand i vore hjerter.

Her falder mig ind nogle ord, som jeg engang læste i en avis i forbindelse med omtalen af et brandtilfælde: »Ildebrande forårsages ofte af børn. Disse fremkommer ikke sjæl-

dent ved uforsigtighed, ja til tider endda slet og ret ved sjuskери.»

I det nu foreliggende tilfælde er de af mig gængvne ord slet ikke dækkende. Her står vi overfor en modent ud-tænkt og vel gennemført plan. Sjusker er der intet af.

Hvor talen er om bestyrelsen, føles det rimeligt specielt at trække for-manden frem. Jeg ville så gerne kun-ne sige noget pænt til ham på latin. Han er jo udpræget matematisk ind-stillet, og det vil derfor virke sær-ling flot. Men jeg havde Carl Wiese som lærer i latin, og hos ham lærte vi kun hver 13. sætning af stoffet. Vi var 13 i klassen, og han begyndte altid med den, der sad nærmest ved kate-deret. Hver af de resterende fik så i en forud bestemt rækkefølge til op-gave ligesom indlederen at gøre rede for en enkelt sætning. Jeg husker kun en af disse hver 13. sætninger, og det endda kun på dansk. Den er fra en af Ciceros taler og lyder sådan: »Thi hvad gør vi ved Verres, som vi ser væltende sig i skarnet med spor af hele sin krop«. Bortset fra denne sæt-ning, som ikke synes egnet til en hyl-desttale, består hele min latinske bal-last af ordene piscator, en fisker, og speculum, et spejl.

Med disse to enkeltord går det bed-re. Vores formand haler mangan god fangst hjem til os, vågen som han er over for alt, hvad der tjener vore in-teresser. Og han afspejler en soraners bedste egenskaber. Hvad det så er for nogle.

Forbløffende er det så gode for-mænd Sor. Samf. har haft gennem ti-derne. En af dem, vores æresmedlem Poul Lorenzen, er til stede her. Og han vil sikkert være med til sammen med os andre at hylde formanden af i dag.

Formanden efterkommer ligesom sine forgængere på forbilledlig vis de manende ord, som vi lejlighedsvis alle har haft for øje: »Efterlad toilettet i den stand, hvori De ønsker at forefin-

de det«. En mand tog for alvor disse ord til sig, hængte gardiner op om-kring vinduet og anbragte blomster i vaser, ophængt på væggen.

Sådan virker formanden hos os. Han fortjener et kraftigt leve. Og med ham den øvrige bestyrelse. Op da alle mand og giv dem det. De leve!

II.

For fru rektor Østergaard ved aftenmåltidet.

Når jeg ser mig om i denne kreds, kommer jeg til at tænke på, hvad der siges om kvækerne. Ved deres møder går alt såre enkelt til. Enhver der får en åbenbaring træder op og taler. Kommer en sådan ikke, skilles man i tavshed. En amerikansk skoledreng skrev i en stil om kvækerne: »De er milde og fredelige folk, der aldrig strides, skælder ud eller bruger grim-me ord. Min far er kvæker. Det er min mor ikke«.

Der gives herved en antydning af, at tonen i drengens hjem ikke er ab-solut hyggelig. Anderledes blandt os. Her er vi alle en slags kvækere. Kommer vi til Sorø, melder der sig den ene åbenbaring efter den anden. Og det må vi give ord for. L. C. Niel-sen har så evig ret, når han i et digt, skrevet til unge soranere, siger:

»Ak, mange ting forsvinder
med årene som rinder;
men den, der søger, finder
de tabte dages spor,
dybt i hans sjæl de gror
som dyrebare minder.«

På en dag som denne levendegøres de lykkelige minder fra barndoms- og ungdomsårene på forunderlig vis for os alle. Men det forhindrer ikke, at vi møder nuet med åbent sind. Vi føler os som én stor familie. I familien er, som vi alle ved, kvinden det vigtigste element. Ved frokosten i dag udbrag-tes der et leve for de tilstedeværende soranske damer, Sorøpigerne kaldet.

Men én er nu kommet til, fru rektor Østergaard. Og det bør ikke gå stille af. Dertil værdsætter vi rektorfruen alt for højt.

Det skal straks siges, at mine oplysninger om det, den amerikanske dreng skrev om sin mor, ikke har adresse til fru Østergaard. Nej, nej da. Der foretrækkes nogle ord af hin drengs landsmand, digteren Ralph W. Emerson: »Kvinden civiliserer menneskeslægten. Hvad er civilisation? Jeg svarer: Gode kvinders magt.«

Under min skolegang oplevede jeg et slående eksempel på gode kvinders magt. Jeg boede et år på Molbechs Hus, hvor lektor Ussing var tilsynsførende. En eftermiddag overraskede han os i noget så uciviliseret og derfor forbudt som nydelse af the, vi selv havde lavet. Opfyldt af naturlig harme over denne formastelighed drog han af med vore private thekopper. Dog allerede dagen efter gav han os kopperne tilbage. Hans kone ville ikke have dem til at stå og fylde op i lejligheden nedenunder. Med den tilføjelse at kopperne ikke måtte benyttes af os efter deres bestemmelse forlod han arenaen. Og siden var han så klog ikke at vise sig i the-drikningstiden.

En sådan indsats til civilisationens fremme kunne en lektorfrue gøre. Hvor langt større muligheder er der så ikke for rektorfruen. Og de udnyttes. Ellers ville rektor ikke være i stand til at bestride sit betydningsfulde hverv på en så fornem måde, som tilfældet er.

Jeg havde iøvrigt en tid lang Ussing som lærer i dansk. Det falder mig derfor naturligt at fortælle en historie om en dreng, der — ganske vist ikke i Sorø, men det er i denne sammenhæng lige fedt — blev sat til at skrive en stil om kvindens betydning i samfundet. Drengen begyndte sådan: »Få er som kvinden skabt til at være hustru og moder.«

Her blev der fremhævet noget essentielt, noget der samtidig måtte røre ethvert kvindeherte. På en koncertrejse i England (det var med Studenter-Sangforeningen) stillede i Hull en af tolderne mig dette spørgsmål: »What instrument do you play?« Vi sangere var påklædningsmæssigt nogenlunde ens udstyret, så han troede vi var et orkester. Det forekom mig at ville lyde lidt fattigt, hvis jeg fortalte ham, at jeg sang 2. tenor, så jeg svarede: »I play upon the strings of the heart«. Han anså mig for komplet skør og opgav enhver undersøgelse af min bagage.

Lidet anede jeg dengang, at mine ord et par dage efter skulle blive rammende. Jeg fik da til opgave under en festmiddag i Det danske Hus i London at tale for damerne. Og her var nogle hjertestrengte at spille på. Hele affæren blev gjort nem for mig derved, at jeg havde fået min klassekammerat fra Sorø Ove Arups meget søde, danskfødte kone til bords. Herved af hendes meget charmerende væsen endte jeg min tale for damerne med disse af H. C. Andersen forfattede verslinier, som jeg symbolsk rettede til hende:

»De fattige blomster drømte i nat
de stode ved porten til Eden,
nu da de ved dit bryst blive sat
er drømmen virkeligheden.«

Og jeg lod handling følge på ordene. Af flere grunde vil jeg ikke udsætte fru Østergaard for en tilsvarende kurtoisi. For det første egner de forhåndenværende blomster sig ikke til formålet, så de må blive ved med at drømme. Dernæst er rektorfruens bryst i forvejen smykket med soranernålen, og en smukkere prydelser kan vi i kredsen her ikke forestille os.

Ved soranernålen er der, bortset fra dekorationsvirkningen, det gode, at den ikke ved sin vægt tynger bæreren til jorden. Jeg tænker her med bekyrning på fhv. justitsminister Helga

Pedersen, om hvem det i en avis kunne læses, at hun under en audiens hos kongen bar kommandørkorpset på sit bryst«.

Nå, afrejsens time nærmer sig, og jeg må slutte. Det sker med et godt gammelt ordsprog: »Manden er hovedet, og kvinden er halsen. Den drejer hovedet, hvorhen den vil.« Og at den i tilfældet fru Østergaard gør det til gavn for skolen og for os, der stadig holder forbindelsen med skolen vedlige, er uomtvisteligt. Vi gamle soranere er dybt taknemmelige over den hjertelighed, hvormed rektorfruen altid kommer os i møde. Der skal gives udtryk herfor i et dundrende leve for fru Østergaard. Hun leve!

Soranerfrokosten

TORS DAG DEN 3. JUNI 1965

Den sædvanlige torsdag, det sædvanlige sted, velkomst ved formanden og den traditionelle præsentation — men uden den sædvanlige, uforlignelige redaktør, hvilket forklarer nedenstående referat fra 3. juni:

Dagens gæst: Civilingeniør *Ove Arup* (s. '13), stifteren og lederen af det kendte Londonfirma.

Dagens topmøde: *Bruun og Bjørning*, begge '01, som ikke havde set hinanden i 50 år. (Sig så ikke, at soranerfrokosterne er mindre væsentlige — kom selv og døm).

Foruden disse 4 allerede nævnte samt formand, administrator og vicedirektør var flg. soranere mødt: *Bonnesen*, *Boserup* ('04), *Degn*, *Feilberg*, *Fink*, *Frigast*, *Friis* (13), *Grüner* ('10), *Hebo*, *Kindt* ('10), *Edith Petersen* (f. *Nielsen*), *Suhr* ('14), *Thorlacius-Ussing*, *Warrer* og *S. Willert* ('30) — årstal nævnt, hvor fejltagelser må befrygtes.

Da stedets kolde jomfru var noget forsinket (og skulle »varmes op« først, som én sagde) startede vi med sild og tysk øl på dåser — en underlig fornemmelse, især den noget akavede ophældningsprocedure, som åbenbart krævede øvelse. En fortræffelig sprængt svinekam fulgte, og da vor Londongæst senere dekreterede »Kage på fod«, indfandt noget af en feriestemning sig (»ferie fra Jeget«, mener jeg).

Medvirkende var også den inspirede og improviserede tale, *Otto Mackeprang* holdt for sin klassekammerat *Arup*, og hvori bl.a. forekom: Livet er det kosteligste, vi har. Fejlen er kun, at de fleste blot eksisterer — de lever ikke. Det er vist *La Rochefoucauld*, som også har sagt: Sommetider står man sig ved at være en lille smule tosset (tilråb: ja, det kan du være glad ved). Slige afbrydelser er legio ved en soranerfrokost, men som *O.M.* selv sagde: Er man en rigtig Soraner, tager man ikke sig selv højtidelig — det er vi jo ligefrem opdraget til.

Arup takkede både formanden for velkomsten og *O.M.* for talen. Hvis han boede her, kom han gerne tiere — han glædede sig over at være med idag. Det gjorde vi andre også — otte af os endda så meget, at vi blev udover den mere traditionelle 1½ time.

Dagens historie (hvis eneste fejl var, at den ikke foregik i *Sorø*) skyldtes *Mackeprang*: Ved en skilsmisssag fortalte den kvindelige part om sine genvordigheder og blev sluttelig spurgt, om manden også havde været hende utro. Svaret lød: Ja, det kan De bande på. Han er i hvert fald ikke far til de to yngste.

Vi venter endnu flere (deriblandt evt. feriegæster i hovedstaden) næste gang, som bliver *torsdag den 1. juli* på Grand Café, Kongens Nytorv 19, kl. 12,00.

C.G.E.

Thorvald August Brown Jørgensen

En soraner på en udsat post.

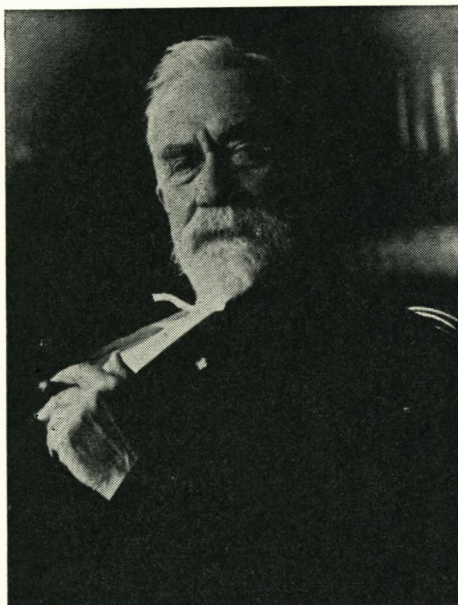
Af Oswald Due.

(Fortsat).

Nu havde piben — i hvert fald delvis — fået en anden lyd. Oprørernes drøm havde Bismarck brutalt ødelagt. Nu kunne man meget vel se, at danskerne ikke var så slomme, som agitatorerne havde indbildt befolkningen. Nu kunne der tales om Jørgensen som en fremragende administrator, en stor arbejdskraft, en borgmester med dyb interesse for sin kommunes ve og vel. Ja, man talte endog om, at Slesvig »i dette århundrede kun har haft een dygtig borgmester, og det er Aug. Jørgensen.« Denne sene erkendelse gjaldt også andre embedsmænd i hertugdømmet.

Da Jørgensen tiltrådte sit embede i Slesvig by, var forholdene i hvert fald så rolige, at han kunne kaste sig over organisatoriske og administrative opgaver, og på disse områder kom hans sikre overblik og praktiske sans til sin ret. Han reorganiserede brandvæsenet og forbedrede veje og gader. Hans særlige danske interesser kom til udtryk, da han i 1857 ved en hurtig indskriden reddede det sjældne mindesmærke, Skardestenen,¹⁹ fra ødelæggelse.

I 1858 døde vennen oberst Helgesen.

Det viste sig, at boet var insolvent. Her åbenharede Jørgensen sit trofaste venskab. Med energi satte han sig i bevægelse for at skaffe kreditorerne dækning. Ikke mindst ved Regenburgs hjælp lykkedes det at få samlet de nødvendige midler til betaling af Helgesens gæld.

Vanskelighederne ved samarbejdet i magistraten var store og stillede Jørgensens tålmodighed på prøve. Særlig var det borgmester Leisner han stødte sammen med. Han klager i breve til Regenburg og åbenbarer sin skuffelse. Om Jørgensens gode hensigter kan der ikke herske tvivl; men han har næppe altid vist den forsigtighed og omtanke, som var nødvendig på den post, han sad på, måske den vanskeligste i hertugdømmet. Slesvig by og amt var overvejende tysk (plattysk) i sprog og sind. Slesvig-holstenismen stod stærkt her i modsætning til Flensborg, hvor

der herskede en usvigelig loyalitet mod den danske konge, uanset at omgangs-sproget var tysk eller plattysk. Nu må det imidlertid huskes, når Jørgensens embedsførelse og adfærd bedømmes, ofte fordømmes, at han var en ung mand, blot midt i trediveerne. Dertil kom, at han på det groveste blev provokeret.

Til tider synes det, som Jørgensen ikke helt nøgternt har kunnet bedømme situationen, idet en vis, man synes ganske ugrundet, optimisme lægges for dagen. Således skriver han i et brev til Regensburg ved juletid 1859: »Med fastere forhold i den øvre regeringssfære ville man under ellers gunstige omstændigheder kunne få magt over befolkningen«. Men i samme brev til den ældre skolefælle skriver han bl.a. også: »Stemningen er her såvel i den danske som i den tyske lejr mørk og trykket — — —. Agitationen finder en frugtbar jordbund i de febrilske stemninger og tilstande«. Han får også i samme brev indføjet sin fryd ved tanken om at skulle pynte juletræ for sine fire raske drenge — »min skærv til et nyt Dannevirke«. Og endelig meddeler han en »tak for etatsrådets venlige advarsel«. Han udtaler haabet om aldrig at komme ud af balance. Brevet slutter: »Lettelig skal jeg ikke tabe modet til at arbejde for den sags skyld, som jeg har sat mit liv ind for«. Og i en efterskrift føjer han til, at han styrer rettens forhandlinger med alles stiltiende samtykke efter deres anmodning. Han forsikrer, at han aldrig mere vil fungere for Leisner hverken 1 dag eller 1 måned — »uden når sådant måtte blive mig udtrykkelig befalet«.

Brevet røber et pligtstro og varmt menneske, der føler trang til at betro sig til sin foresatte både om det, der vedrører embedet, og om det, der giver ham styrke i den ofte trælse og vanskelige hverdag, hans familieliv. Der er noget rørende i brevet. Han meddeler, hvad han ved om stemninger og tilstande i nationalpolitisk henseende, om Regensburgs advarsel og hans håb om at bevare roen, ikke komme ud af balance, hans barnlige forventning om juleglæden med og for sine kære, og at han lettelig ikke vil tabe modet.

Fibiger Jørgensen fortæller smukt om, at faderen aldrig talte til børnene om den kamp, hvori han stod. Aug. Jørgensen har ikke villet skabe ubehageligheder for sine børn, så meget mere som forholdet mellem børn af tyske forældre og danske børn ingen vanskeligheder voldte. Dette kan man forøvrigt iagttage den dag i dag, hvor børn fra tysksindede hjem og børn fra dansksindede hjem finder sammen i venskab. Dette forhold kan måske forklares ud fra »den europæiske tanke«. Men et sådant grundlag for venskab eller dog en fordragelig omgang mellem børn fra forskelligt nationalt miljø var i hvert fald ikke til stede for 100 år siden.

En af de mere alvorlige affærer i Aug. Jørgensens embedstid havde sit udspring i de »blodige adresser«. Det første udkast til den endelige adresse var for udfordrende til at kunne samle underskrifter. Derfor mildnedes teksten. Alligevel var adressen meget aggressiv, men dog formelt ærbødig overfor kongen. Der var ingen, der vovede at bestride, at Fr. VII var landets lov-

lige regent. Det var imidlertid ikke den udpegede lyksborger, man fra slesvigholstensk side ville have til regent, men augustenborgeren. For Jørgensen var der ingen tvivl om, at adressen klart afspejlede højforrædderi. Med god grund gik Jørgensen ud fra, at dr. Heiberg²⁰ var den drivende kraft ved distribueringen af adressen. Denne sag udviklede sig ganske ejendommeligt og undgik ikke at kaste — trods alvoren — et noget komisk skær over Jørgensen. Dr. Heibergs enke, Asta Heiberg, som i 1897 udgav sine erindringer, »Erinnerungen aus meinem Leben«, fortæller ganske åbent i denne bog, at hun greb ind på en noget usædvanlig måde i undersøgelserne, som politiet ved Jørgensen satte i gang mod Heiberg, og hendes åbenhjertige beretning viste, at Jørgensen havde haft ret i sin mistanke. Kapitlet Prozess mit Jørgensen er ganske interessant læsning. Det meste af bogen er ellers et noget forstyrret kvindfolks opskruede udgydelser. I denne forbindelse er det, der har interesse, nævnte kapitel. I indledningen fortæller hun om petitionerne, der protesterede mod embedsmændenes påståede vilkårligheder. Den nævnte adresse blev trykt i Itzehoe hos bogtrykker Pfingsten. Denne aftalte med Heibergs forretningsfører om et antal eksemplarer til Heibergs boghandel. Heiberg selv interesserede sig kun lidt om forretningen og mente, at sagen var uden betydning. Sådan skriver fru Heiberg.

Med megen patos slår hun fast, at således så politimester Jørgensen ikke på sagen. Hendes noget tempererede følelser for Jørgensen åbenbares kende-

ligt, når hun skriver: »Herr Jørgensen, traurigsten Angedenkens, war ein fanatischer Däne und übertrieben religiös«. Hun prøver på at latterliggøre Jørgensen, fordi han om aftenen ved bøn fandt sig retfærdiggjort over det, som om dagen havde tynget hans samvittighed. Da fru Heiberg var udelukket fra personlig at erkyndige sig om Jørgensens andagter, må det vel stamme fra almindelig tjenestepigesladder. Hun skriver om Jørgensens ærgerrighed, og en lejlighed til at vinde »hæder« kom med distribueringen af adressen. At fru Heiberg besad mere mod og navnlig frækhed end manden er utvivlsomt. Man har vel lov til at betvivle Heibergs uvidenhed m. h. t. forretningsførerens og Pfingstens aftale. Fru Heiberg forsikrer om mandens uvidenhed, men må dog erkende, at dr. Heiberg, som indehaver af boghandelen har ansvaret for, hvad der foregik i forretningen.

Videre hedder det hos fru Heiberg, at Jørgensen kom til Heibergs en sen eftermiddag og foretog en foreløbig undersøgelse, men den gav intet resultat. Jørgensen spurgte fru Heiberg, om hun lå inde med forbudte skrifter, hvortil hun svarede, at hun ikke vidste, »was Herr Polizeimeister darunter verstehe, er möge nachsehen, um derartiges in meinen Räumen sich befindende«. Ransagning fandt dog ikke sted ved denne lejlighed; men det blev dr. Heiberg betydet, at han var under politiopsigt, og at han ikke måtte forlade byen. Først næste morgen ville en nærmere undersøgelse finde sted. Fru Heiberg beskriver sin mands ophidselse og dårlige nerver, der ikke ville kunne holde til lange undersøgelser og forhør. Mangler han mod

og styrke, så besidder hun begge dele parret med en usædvanlig frækhed. Et ørevidne havde fortalt hende, at Jørgensen til sin kone skulle have sagt: »Ich werde verrückt; ich muss verrückt werden. Gerke, (som havde hængt sig i fængslet), und Heiberg lassen mir keine Ruhe«. Atter sladder, der må have trivedes vel i Slesvig by; fru Heiberg fryder sig.

Efter at have rådført sig med slesvigholstenske venner, bl.a. en vis Salomon, der forklarer fru Heiberg, at sagen let lader sig ordne, trøstes hun. Hun følger Salomons råd: Man fjerner dørgrebet og håndtaget. (Jørgensen har ladet døren til boghandelen forsegle). Forseglingen falder af og bliver hængende ved dørkarmen; med en dirk åbnes låsen, og vejen er fri. Når alt kompromitterende materiale er fjernet, bringes lås og forsegling på plads, og ingen vil kunne opdage noget. Tjenestepigens forlovede, kleinsmed Müller, vindes for sagen, herved har man sikret sig en fagmands bistand til ordning af det praktiske vedrørende låsen. Sent på natten sættes værket i gang. Fru Heiberg trækker 3 par strømper på, så hendes skridt dæmpes. Hun fjerner de papirer, som må fjernes, og stopper dem i en sæk. Nervepirrende må det have været, for det tog lang tid at samle det nødvendige, der skulle fjernes, og hvad der af andet måtte være blevet flyttet skulle bringes på plads igen. Man måtte fjerne sporene. Tidligt om morgenen kom så slagter Lietz, som Heibergs kunne stole på, og hentede sagerne, der blev opbevaret i hans hus.

Resten af natten tilbragte fru Hei-

berg i stor uro, hvad der er forståeligt nok. Ville politimesteren opdage noget? Den værste vished bæres lettere end den kommende uvished. Hvad der yderligere forstærkede fru Heibergs uro, var en meddelelse fra Jørgensen, at han nødvendigvis måtte udsætte ransagningen nogle dage. Det hele endte blindt, da Jørgensen ved den endelige undersøgelse intet fandt, og selvfølgelig intet kunne finde. Fru Heiberg skriver i sine erindringer: »Wenn Herr Jørgensen und seine Freunde noch leben und zufällig von diesem Birecht hören, dann wird ihnen das Räthsel gelöst«. Og Jørgensen læste netop beretningen. I Sønderj. årb. 1906 skriver han i »Nogle meddelelser om min embedsvirksomhed« om adressebevægelsen, som han var fast overbevist om udgik fra dr. Heiberg: »Jeg har for et par år siden tilfældig fået et eksemplar af fru dr. Heibergs erindringer i hænderne og deraf med oprigtig glæde ... erfaret, at min førnævnte mistanke imod hendes ægtefælle og hans forretning har været fuldt beføjet.« Gennem sin åbenhjertige tilståelse i erindringsbogen desavouerer fru Heiberg sine tidligere lidenskabelige angreb på Jørgensen.

(Fortsættes).

Noter

19. **Skardestenen** fortæller: »Sven konge satte sten efter Skarde, sin hirdmand, som var faren i vester, men nu faldt ved Hedeby.« Under 2. verdenskrig var stenen nedgravet ved hærvejen for at afværge ødelæggelse ved bombardement.
20. **Carl Frederik Heiberg** (1796–1872), f. i Slesvig, studerede i Kiel, stærkt påvirket af slesvigholstenismens »fader« Uwe Lornsen, 1830 advokat i Slesvig, gift med komtesse Asta Bau-dissin, valgt til Landesversammlung i Kiel, 1851 udelukket fra amnesti, senere tilbage til Slesvig, men uden ret til at drive advokatvirksomhed, boghandler i Slesvig.

Det gamle træ, oh lad det stå

Soransk Samfunds fine skovtur
til Sorø d. 19. maj 1965.

Efter $\frac{3}{4}$ døgn's aktivitet var det vidunderligt ved midnatstid at anbringe sig i vandret stilling og overgive sig til Morfeus, søvnens gud. Men forud herfor var hengået en dejlig dag i Sorøs forårsgrønne skove og i tiltalende samvær med venner og kammerater.

Kl. 9,15 startede vi fra hovedstaden i en Vikingbus, ikke til et blodigt plyndringstogt, men til en fredelig razzia i 1. skovdistrikt. Vi mødtes på torvet med en anden bus, der rummede de lokale og tilrejsende andetsteds fra. Det var ikke overvarmt, men heldigvis tørt; en gang søgte et par regndråber at dryppe malurt i glæden, men sol og vind neutraliserede hurtigt denne trussel.

Glade og forventningsfulde tøffede vi gennem Filosofgangen ind i det grønne paradis — andet grønt var der også: Skovridere, skovfogeder og skovløbere i deres grønne liberi, det var ganske som Robin Hood i middelalderens muntre England.

Turens leder og tolker, skovrider *Jørgen Bruun*, var helt i topklasse, veludrustet m.h.t. det stoflige, dampende af meddelelseslyst og glæde over, hvad han kunne vise os.

Første stoppested var »Navnebøgen«, hvis alder anslås til 250—300 år; da stedet indtil omtrent 1840, da Flomstien blev anlagt, var afspærret fra Sorø, er det først i de sidste ca. 100 år, at Sorøeleverne har søgt at forevige sig ved

at skære navne i træet — hvorfor Hauchs ofte citerede ord:

*Hvor store Navne dybt i Barken sidder,
Og voxe større med hvert Aar,*

der svandt

må referere sig til Filosofgangen og dens bøger.

Videre til »Den tusindårige eg« — af tre er nu kun en tilbage, og den er såmænd heller ikke tusind år, men ca. 650—800; alligevel ganske ærværdig, da den repræsenterer tiden omkring Valdemar Atterdags begravelse i Sorø klosterkirke.

Omkring 12,30 standsede man ved det gl. skovfogedsted »Sørens Minde« i Vesterskov, nu indrettet til en ideel kunstnerbolig for Knud Raaschou-Nielsen og hans væne viv, der gæstfrit havde åbnet deres hjem for de gamle soranere, som her nød den medbragte frokost. Distriktet var så elskværdigt at spendere en drik til maden, hvad der applauderedes af forsamlingen.

Formanden, *A. Kann Rasmussen*, takkede skovrider Bruun og hans medarbejdere for den glimrende planlagte tur, som de oven i købet havde skaffet godt vejr til — også tak til ægteparret Raaschou-Nielsen for gæstfrihed (alle fik et leve). *Raaschou-Nielsen* takkede for de kønne ord; vi er glade for at kunne huse alle. Da jeg for nylig har haft en rund dag, stillede soraneren Harboe, Skælskør en del nektar til rådighed; jeg vil gerne skænke mine kammerater heraf. *Otto Mackeprang* hylkede formanden og bestyrelsen; hans ord er som manna i ørkenen (dermed desavoueres ikke andre talere; se talen andetsteds her i bladet). *Poul Lorenzen*

takkede Raaschou-Nielsen og Harboe for det ekstra traktement — må man medtage den som souvenir? Han lod begge gaverne leve og understregede forinden sin nære tilknytning til Sorø gennem 175 år; dog ikke personlig gennem dette åremål, men gennem sin tipoldefader Christian Søltøft, student 1789, cand. jur. 1792 fra *Sorøe Academie* — han holdt på kongens fødselsdag den 29. januar 1790 en grusom lang og kedelig tale om »Kierlighed til det almindelige som Grunden til alle borgerlige Dyder« (Aftrykt i Sor.Bl., 45. årg., 1960, s. 33, 60 og 78). Selv havde han gået på Sorø 1898—1905, og i øjeblikket havde han en dattersøn i gymnasiet. *Bjørnestad* motiverede et hurra for de soranske damer. *Eigil Nielsen* foreslog, at damerne skulle tale for herterne; på denne opfordring reagerede fru *Ellen Roeszler Boserup* fikst.

Efter en besigtigelse af kunstnerhjemmet biledede vi kl. 14,00 til den store langdysse i Vesterskoven; den ligger yndigt, værnet af graner med et lille kik ned mod Susåen. På dette ærværdige sted informerede *Eigil Nielsen* os om den 4000 år gamle dysse fra den yngre stenalder, den tid da man gik over til agerbrug. Dyssen, der 1932 restaureredes af Nationalmuseet, er 88 m lang, ca. 7 m bred og 1½ m høj. Med skyldig andagt over vore forfædres evne til at tumle med de tunge sten studerede vi nærmere oldtidsmindet.

En timestid senere befandt vi os ved Suseruphuset »Sarauws Minde«, nu atter fra påsken 1965 traktørsted. Mon vi skulle have kaffe? Nix! Derimod trakterede stedets unge værtinde med ny-

bagte æbleskiver. Ved søens bred orienterede *Poul Lorenzen* om skoven, der siden 1790 har henligget som naturskov, fritvoksende og frodig.

Gennem Topshøj og Horsebøgskovene drejede vi ind til »Parnas«. Her koncentrerede vi os om »Hjortebøgen«, som Parnasselskabets formand ønskede fældet. En hastigt nedsat soranerjury resolverede, at bøgen trods sine 300 år godt med en smule styning kan stå lidt endnu.

I nogle eftermiddagstimer havde deltagerne lejlighed til at færdes på egen hånd, til man kl. 18,30 sluttede af med en sammenkomst på Postgården.

Som sædvanlig blandt soranere rislede veltalenhedens strøm: *Kann Rasmussen* bød velkommen, særlig til vort æresmedlem *Poul Lorenzen* og vore gæster, der har gjort denne dag interessant (skovrider *Bruun*, *Raaschou-Nielsen*, skovfoged *Rasmussen*), udbragte et leve for skolen og fremhævede den ældste tilstedeværende soraner *Feilberg* (*Foster Dulles*). En endnu ældre havde vi håbet at se, nemlig *Hans Elving* (r' 1890), han blev imidlertid hindret, men vi tænker på ham og savner ham. Yngst var *N. E. Løgstrup* ('49). *Bjørnestad* hyldede kort fru rektor *Østergaard*, som *Otto Mackeprang* derefter gjorde til genstand for en længere tale (se andetsteds i bladet). *Bjørning* fortalte en anekdote om en lille pige, der havde skrevet til Vorherre og bedt om 1000 kr. til sin syge mor. *A. P. Møller* sendte derpå 500 kr., hvorfor pigen skrev et nyt brev og bad om, at det ikke måtte være *A. P. Møller*, for han beholdt de andre 500 kr. Lektor *Truel-*

sen: Det er meget pinligt, at jeg ikke er soraner, men jeg anfører som en formildende omstændighed, at jeg har levet 35 år blandt soranere. Jeg takker for denne dag, hvor jeg har deltaget med stor glæde og til min berigelse har hørt to gl. soranere »fornærme« hinanden. Jeg melder mig ind i Soransk Samfund og udbringer et leve for det. Rektor *Østergaard*, som med hentydning til Mackeprangs ord om, at manden er hovedet, mens kvinden er hal-sen, der drejer hovedet, takkede på hovedets vegne og priste tillige den nye skovrider for hans soranske forståelse. Et leve for skovrider Bruun.

Ved kaffen forlystede *Poul Lorenzen* os med talrige små muntre oplevelser fra sin lange skovtid, og sluttelig udbragte *Kann Rasmussen* et leve for Lorenzen, der på denne dag havde ydet så meget og i høj grad havde gjort dagen rig.

Vikingbussen med indhold kørte så gennem den skønne sommeraften atter til København. Nogle blev ved at berette minder, andre døsede, og atter andre lod sindet fylde ved betragtning af sommerhimlen med dens vidunderlige, farvemættede sky-deformationer, som en dame engang udtrykte det over for mig.

En i alle måder begivenhedsrig og god dag var til ende; skade kun, at ikke flere end ca. 50 undte sig den fornøjelse at tage del i den.

Poul Schjærff.

Sorø Akademis skoles årsskrift 1965

Til rådighed for medlemmerne er 100 eksemplarer à kr. 3,00 pr. stk. Fås, så længe oplag haves, fra formandens kontor Falkonerallé 7, Kbh. F. Tlf. Fa. 1191.

Gamle Soranere og soranske noter

Soransk Samfund lykønsker følgende kammerater, der har fødselsdag i juli:

1. Prokurist *Ove Raahauge-Ander-sen* (f. 1900). Omkring 1940 ansat i Privatbanken. Nu?
1. Overtjener, inspektør *Edwin Peter Anders Kr. Petersen* (f. 1900), på Sorø 1917—19.
2. *Henry Chr. Simon Petrus Møller* (f.1915), på Sorø 1927—29.
3. Politiassistent *Knud Kejlskov* (f. 1915), Gladsaxe.
6. *William Lindhardt* (f. 1880), pr. 1897.
6. Cand. mag., red.sekr. *Ellen Thomassen* (f. 1905), Godthaabsvej 133, København F.
6. *Chr. Nielsen* (f. 1905), på Sorø 1917—21. Opholder sig i USA.
7. Tandlæge *Ingeborg Metha Berthy*, f. Pedersen (f. 1915), Fiskebækvej 11, Værløse.
9. Postkontrollør *Hans Peter Dion Alexius Hansen* (f. 1895), Jensløvsvej 7, 3., Charlottenlund.
15. Sognepræst *Johs. Ingvard Hansen* (f 1900), Skaarup.
18. *Aage Hjælm* (f. 1885), Strandboulevarden 116, Kbh. Ø.
19. Sognepræst *Hans Kr. Haugaard* (f. 1900), Tommerup.

20. Kontorchef, cand. jur. *Einar Faber Aarsleff* (f. 1885), Tjalfesvej 9, Aabyhøj.
20. Fabrikant *Robert William Nørgaard* (f. 1915), De Conincksvej 11, Holte.
23. Ass. overlæge *Ellen Vibeke Jensen* (f. 1895), Søgade 12, Sorø.
25. Departementschef *Einar David Cohn* (f. 1885), Sommervej 2, Charlottenlund.
27. Lærer *Frode Sand* (f. 1905), Nørre Aaby.
31. Politifuldmægtig *Alb. Emil Sørensen* (f. 1905), Holbæk.

Forretningsjubilæum:

Den 29. maj var det 40 år, siden gods-ejer *Herbert Schou* (s. '22) Palsgaard, overtog ledelsen af firmaet Emulsion A/S. Efter studentereksamen uddannedes *Herbert Schou* 1923 på Niels Brocks Handelsskole, 1923—24 i Tyskland og i 1924—25 i England, hvorfra han hjemkaldtes ved sin faders død (*Einar Schou*, 15. jan. 1866—4. april 1925), og den 29. maj blev leder af Emulsion.

En uhyre række virksomheder er i den forløbne tid blevet knyttet til gods-ejer Schous person og til Palsgaard-komplekset. Først godset Palsgaard med Lottrup skov og avlsbrug samt Hellebjerg Mølle, ialt 2.424 tdr. land; derefter en række industrier, Emulsion A/S med datterselskaber i Sverige, Tyskland, Holland og England, fabrikken Credin (råvarer for ethvert dansk bageri) og yderligere 5—6 andre industrier, videre flere centre for forskning og endelig Palsgaard-Fondet og Schou-Fondet.

Arbejds-klimaet er upåklageligt, ingen lider her af stress. Sport og idræt bl. ungdommen støttes, og på Palsgaards jord er skabt to sommerhusbyer.

Det forstås af ovenstående, at gods-ejer Schou er en indsigtfuld, idérig personlighed (han har udstedt flere patenter, der har gjort hans navn kendt

i fagkredse); han er ingen selvher-sker, der ønsker at gøre det hele selv, men giver sine medarbejdere et ansvar, hvorfor han da også har en række dygtige hjælpere. Flere soranere er knyttet til virksomhederne: Foruden jubilaren konsulent *Erik Møller* (m. '30) Fabrikken Credin, og adm. direktør *Caj Herforth* (s. 1937). Af afdøde til Palsgaard knyttede soranere kan nævnes direktør *Otto Berg* (17. maj 1899—24. juli 1963, s. '18, se Sor.-Bl. 48. årg., s. 93), Fabrikken Credin, og lrs. *Alexis Green-Andersen* (21. juli 1904—29. marts 1965, s. '22), bestyrelsesmedlem i Emulsion A/S og Schou-Fondet.

At dagen fejredes med manér, er en selvfølge: Til ære for godsejer Schou stiftedes »Herbert Schou's Jubilæumsfond« med en grundkapital på 40.000 kr. indskudt af virksomhederne og medarbejderne — og så var der naturligvis festligheder: Fakkeltog til Palsgaard aftenen forinden, på selve dagen, om formiddagen reception med deltagelse af inden- og udenlandske forbindelser, om aftenen middag på »Færgegaarden« og bagefter kaffe på Palsgaard Slot.

To generationer har på Palsgaard skabt verdensomspændende virksomheder, den nuværende besidders arbejde taler for sig selv; af grundlæggeren *Einar Schou* har *Vilh. Andersen*, der færdedes meget på Palsgaard, givet en skildring med fin forståelse af hans udsyn og perspektiv »Hellig og Søgn« 1912, s. 328—40.

Kgl. Skovrider *Alfred Gram* kunne den 1. juni fejre 25 års jubilæum som skovrider for Hørsholm Skovdistrikt. Skovrider Gram er født i 1897, student fra Sorø Akademi 1915 og blev i 1921 forstkandidat for samme år at blive assistent ved Landbohøjskole's Plante-fysiologiske afdeling. I 1923 blev han assistent ved Statsskovvæsenet, i 1933 skovrider i Statsskovdirektoratet for endelig 1940 at blive udnævnt til skovrider for Hørsholm skovdistrikt.

Professor i biokemi, dr. *Hans H. Us-sing* (s. '29), bliver ved 300 års universi-tets-jubilæet i Kiel udnævnt til æres-doktor i medicin.

Poetisk landsdommer:

Vejret er ikke altid lige fint ved klostret San Cataldo. På en kold regn-fuld dag studerede red. Ernst Mentze stedets gæstebøger og fandt bl.a. føl-gende poetiske hyldest af landsdommer *N. V. Boeg*:

Uger svinder som dage
i San Cataldos fred,
altid bliver tilbage
mindet om dette sted,
hvor trods urolige tider
sindet falder til ro.
Livet harmonisk glider
i klosterlivets skjærmende bo.

Forlagsdirektør *Sven Nielsen* (r. '18) stiftede 1926 i Paris Messageries du Livre og i 1944 Presses de la Cité, der udviklede sig til mægtige forlag, hvis direktør han er. *Sven Nielsen* er også blevet dansk honorær generalkonsul i Paris. Og ikke nok med det; i slutnin-gen af april udvekslede Presses de la Cité og bankfirmaet Union Financière de Paris aktier. Derved blev banken medejer af den Nielsenske virksomhed og han til gengæld parthaver i og for-mand for det af bankens handelsselska-ber, der kontrollerer en række af Fran-krigs betydeligste forlag (*Plon-Juillard*) samt forlag i Monaco og i Genève og distributionsfirmaet *Sequana* i Paris. — Han er bl.a. forlægger for *Georges Si-menon*, Frankrigs betydeligste og mest produktive forfatter af kriminalroma-ner.

Universitetet i Kiel fejrer 300 års jubilæum. I den anledning udnævntes bl.a. *Johannes Brøndsted* til æres-doktor. Da han for tiden ikke er i stand til at rejse på grund af sygdom, drog udsendinge fra *Albrechts-universitetets* filosofiske fakultet til København, ind-

fandt sig i æresboligen på Carlsberg, hvor dekanen, prof. *Horst Braunert*, den 26. maj ved en lille højtidelighed overrakte æresdiplomet til *Brøndsted*, der tog imod, iført slåbrok. — En ny fortjent hæder til vor gode soraner-kammerat.

I en notits i *Sor.-Bl.*, 47. årg., s. 36 omtalte jeg, at *den gamle badeanstalt* på avlsgården på *Sorø Akademi* skulle indrettes til en ny *sangsal*. For et par måneder siden tog man fat på arbejdet, og hermed forsvinder en *Sorø-raritet*. I et stort flisebassin tog man sit bad, hvorefter man begav sig til afskylning under bruserne. Denne skik afløste 1896 det nødtørftige fodbad på sovesalene og et bad hver sjette lørdag i en primitiv badeanstalt i udhuset til hundegården. Vandet udpumpedes fra et drageagtigt fabeldyr. Omkring anden verdenskrig opgav man dog denne form for bad-ning; der var da forlængst indrettet baderum i forbindelse med gymnastik-salen, og både på *Vænget* og på gym-nasiet havde man fået bad.

De nye alumner blev af de ældre sendt til inspektør for at få »de gyldne baderegler« samt rekvisition på en reb-stige for at redde livet.

Det gamle bassin vil blive bevaret under det trægulv, der lægges i sang-salen — så der bliver noget at undre sig over, når arkæologerne engang i fremtiden graver sig ned til fænomenet.

Den 4. maj afsløredes på den gamle kirkegård i *Sorø* et *gravminde for Thorvald Christensen*, »*Pomona*«.

Gravmindet er udarbejdet af billed-huggerinden *Betty Engholm Michelsen*, gift med *Akademiets* gartner. Man har henlagt afsløringen til den 4. maj, da *Thorvald Christensens* hus i *Alléen 25* var et afgørende støttepunkt for mod-standsbevægelsens arbejde i *Sorø*.

Om morgenen kl. 9 samledes ved den gamle munkegrav medlemmer af modstandsbevægelsen i *Sorø*, repræsen-

tanter for Sorø Akademi med kurator E. Koch og rektor Østergaard i spidsen, hjemneværet og et udsnit af byens borgerskab.

Efter afsyngelsen af salmen »Den mørke nat forgangen er« foretog forstander Folmer Dam, »Ankerhus«, afsløringen. Han fortalte om besættelsestidens sidste fase og takkede Th. Christensen for hans trofasthed og hjælp-somhed. Efter kransenedlægning karakteriserede kurator Koch Th. Christensen: ved sin gerning var han en del af kirken; gennem ham fik kirken mæle. Sorø menighedsråds formand, forstander Svend Aage Thommesen, takkede for den gode nabo og ven Th. Christensen. Han fremhævede også denne som den flittige kirkegænger. Højtideligheden sluttede med »Altid frejdig«.

Ved en højtidelighed på Sorø Amtsmuseum fik dette overrakt Th. Christensens frihedskæmperarmbind og kongens fortjenstmedalje, som Christensen hædredes med ved Sorø kirkes 800 års jubilæum.

Gymnasieforeningen »Baldur«:

Veloplagt causerede folketingsmand Aksel Larsen den 23. april om forholdet mellem politikerne og vælgerne; han mente, at de førstnævnte i nogen grad lod sig påvirke af vælgernes uvilje, hvorfor de skyede at fremkomme med upopulære lovforslag; desuden »fedtede« de i valgkampens hede temmelig meget for vælgerne. Videre kom han ind på folketingsmændenes afhængighed af partiledelsen, han omtalte den aktuelle politiske situation og ønskede et snarligt valg.

»Baldur«s sidste møde i sæsonen den 28. april fik en festlig afslutning, idet skuespilleren Helge Kjærulff Schmidt ('21) fortalte om revuer og kabaretter og især dvælede ved besættelsestiden med tyskerensuren; han omtalte her tyskernes rådvildhed overfor H. C. Andersens eventyr »De små grønne«, der af Wehrmagten opfattedes som en allusion til tysk terror, hvad H. C. Andersen næppe kunne have tænkt på, da han skrev det.

Absurd Holberg:

Det er måske på tide, at vi får at vide, at også fader Holberg har været med til at skabe det absurde teater.

I Martin Esslins bog »The Theatre of the Absurd«, der naturligvis mest handler om Beckett, Ionesco, Adamov, Albee, Pinter, Arrabal og andre moderne teater-drenge, er det svært hyggeligt at møde Holbergs navn. Det er den eneste dansker nævnt i denne sammenhæng.

Det er Holbergs udnyttelse af drøm-memotivet i komedien »Jeppe på bjerget«: at få de virkelige begivenheder til at tage sig ud som en drøm for den implicerede, der får Martin Esslin til at nævne Holbergs komedie fra 1722 som eksempel på, at det absurde teaters virkemidler har været brugt, længe før teatret blev absurd.

(»Politiken«, 21.-3.-1965).

Grundet på pladmangel må en del stof, bl. a. referat fra Fraternitas Soranas stævne, vente til næste nummer.

REDAKTION:

Højagervej 67, Rungsted Kyst, lektor P. Schjærff. Tlf. 86 38 32 (ansvarshavende) og Algade 70, Vordingborg, overbibliotekar C. G. Elberling, Tlf. 511 (subs. 638).

EKSPEDITION:

Helgolandsgade 13, København V.
Direktor N. E. Løgstrup, Hilda 337.
Fr. Palm Greisens bogtrykkeri, København.

— anset og velset

Se det hos de førende tapet- og farvehandlere
landet over

Etablissementet

PARNAS

Telf. Sorø 636

Hotel — Restaurant

Elegante møde- og selskabs-
lokaler

Vis-a-vis Sorø Akademi

Åben medio april-oktober

Frede Lerche Madsen

Advokat
HARALD QVIST
Landsretssagfører
Mødeberettiget for Højesteret
Frederiksberggade 25
C. 3264 — MI. 3364
Lrs. G. Tage Nielsens efft.

SCO

KNALLERT

— til hård daglig belastning

**FILTFABRIKEN
NORDEN 1/2**

Lyngby Hovedg. 4, Lyngby
Dir. Peter de Neergaard

**Kaina Rustolie - Kaina Vaabenolie - Kaina Loddefedt
Nova Slagloddepulver - Nova Svejsepulver**

De kendte Kaina- og Nova-Produkter
fra Vissinggaard Laboratorium anvendes paa Værksteder
Garager og Fabrikker overalt i Danmark.

**Forlang Kaina- og Nova-Produkter hos Deres Handlende.
Tønning St. VISSINGGAARD LABORATORIUM Tlf. Brødstrup 414**

**-dæk
bord
med
Cohr**

Sorø Akademis I. Skovdistrikt

Har De kakkelovnen, har vi brændet

Telefon 125

HR FULDMEGTIG
LOUIS VICTOR A MATHIESEN
VESTERBROGAE 208-3 TV
79 KØBENHAVN V

Tlf. 4 - 134
1. kl. værelser og smukke
selskabslokaler
Største og førende

HOTEL POSTGAARDEN, SORØ

**SVEGÅRDS
BOGHANDEL
SORØ**

TLF. *27 . POSTKONTO 7163

Johs. Brinck

AUT.
GAS- OG VANDMESTER
SORØ

MERKUR A/S

HERMODSGADE 14
ÆGIR 8888

*Kaffe og The
en gros*

**BANKEN
for SORØ
OG OMEGN
Aktieselskab**

Mogens Krog-Meyer
Højesteretsagfører

Gothersgade 109, K
Minerva 5800

luksusøl
til hverdagspris
HARBOE